

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annettua lakia. Lain soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi kansainvälisissä kuljetuksissa. Lakiin lisättäisiin ne säännökset, jotka ovat tarpeen Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen (ETA-sopimus) ETA:n sekakomitean päätöksellä lisättyjen eräiden maanteiden tavaraliikennettä koskevien Euroopan yhteisöjen säädösten (EY-säädösten) voimaansaattamiseksi. Liikenneluvan myöntämisen edellytyksiä liikenteestä vastaavan henkilön osalta tiukennettaisiin. Ahvenanmaan itsehallinnollista asemaa selventävät säännökset otettaisiin lakiin.

Ajoneuvon ilmoittamista liikennelualle koskevasta menettelystä luovutettaisiin. Luvanhalti-

jalle ehdotetaan säädettäväksi velvollisuus pitää alkuperäinen lupa mukana ajoneuvossa ja esittää se vaadittaessa liikenteen valvojalle. Velvollisuuden laiminlyönnistä olisi rangaistuksen ohella yleensä seuraamuksena kuljetuksen keskeyttäminen. Erityissäännös liikenneministeriöstä ensiasteen muutoksenhakuviranomaisena ehdotetaan kumottavaksi. Muutosta lääninhallituksen päätökseen haettaisiin siten suoraan korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi eräitä muita vähäisiä lähinnä kielellisiä tarkistuksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin ETA:n sekakomitean päätös ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamisesta.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ .	1	5. Muista esitykseen vaikuttavia seikkoja	4
YLEISPERUSTELUT	3	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	4
1. Nykytila	3	1. Lakiehdotuksen perustelut	4
1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö	3	2. Voimaantulo	8
1.2. Nykytilan arviointi	3	LAKIEHDOTUS	8
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset ...	3	Liite	11
3. Esityksen vaikutukset	4		
4. Asian valmistelu	4		

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annettu laki ja -asetus (342 ja 346/91), jäljempänä tavaraliikennelaki ja -asetus, tulivat voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1991. Eräät lain ja asetuksen säännökset tulivat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993. Tavaraliikennelain nojalla on lisäksi annettu liikenneministeriön päätös luvanvaraisen tavaraliikenteen harjoittajalta vaadittavasta ammattitaidosta ja vakuuksista (441/91).

Näillä säädöksillä luovuttiin tarveharkinnasta liikenneluvan myöntämisen edellytyksenä ja siirryttiin luvanhakijan soveltavuuteen perustuvaan järjestelmään. Uudistuksella maanteiden tavaraliikenteen harjoittajien ammattiin pääsyn edellytykset harmonisoitiin jo ennakolta Euroopan yhdentymistymiskehitystä silmällä pitäen.

Liikenneministeriö lakkasi olemasta tavaraliikenteen lupaviranomainen vuoden 1993 alusta, ja lupatoimivalta siirtyi kokonaisuudessaan lääninhallituksille. Samalla lupajärjestelmää edelleen yksinkertaistettiin poistamalla monia alueellisia ja toiminnallisia rajoituksia. Jäljelle jäi kaksi lupatyyppeä: kotimaan liikennelupa sekä ulkomaan liikennelupa, joka oikeuttaa harjoittamaan myös kotimaan liikennettä.

Tarveharkinnasta luopuminen ja siirtyminen soveltuvuusharkintaan merkitsivät muun ohessa sitä, että liikennelupien hakeminen ja myöntäminen yksinkertaistuivat ja käsittelyajat lyhenivät. Hakijoiden oikeusturva parani ja luvanhaltijoiden mahdollisuudet kuljetuspalveluiden antamiseen laajentuivat kun aikaisemman lainsäädännön monenlaiset rajoitukset poistuivat.

1.2. Nykytilan arviointi

Uudistettu lainsäädäntö on pääosin ollut voimassa noin kolme vuotta. Se on yleisesti ottaen osoittautunut verraten hyvin toimivaksi. Viranomaisnäkökulmasta katsottuna merkittävin asia on ollut liikennetarpeen harkinnan jääminen yksinomaan liikenteenharjoittajien tehtäväksi. Liikenneluvan hakijoiden piirissä sen saamisen edellytykset katsotaan verraten yleisesti liian tiukoiksi. Vastaavasti taas alalla

jo olevat näkevät asian tilan olevan aivan päinvastoin.

Eräät lain säännökset ovat tulkinnanvaraisia. Se että lain soveltamisala on rajattu ainoastaan korvausta vastaan tapahtuviin kuljetuksiin, samoin kuin se, että lain soveltamisalan ulkopuolelle on jätetty esimerkiksi yleiseltä liikenteeltä suljetut satama-alueet ja niin sanottu oman tavarankuljetus, on kansainvälisissä kuljetuksissa ongelmallista. Asetuksen mukaisia ilmoitusmenettelyä, joka koskee liikenneluvulle ilmoitettavaa ajoneuvoa ja sen vaihtamista ovat sekä liikenteenharjoittajat että poliisi pitäneet edelleenkin liian jäykkänä ja monimutkaisena.

Vallitseva lama on vähentänyt merkittävästi kuljetusten kysyntää ja aiheuttanut merkittäviä taloudellisia vaikeuksia monille tavarankuljetusyrityksille. Konkursseja on ollut paljon, ja erityisesti niiden seurauksena monenlaiset järjestelyt liikenneluvan haltijalle säädetyin vakavaraisuusvaatimuksen kiertämiseksi ovat yleistyneet.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksellä pyritään selkeyttämään ja täsmentämään eräitä tavaraliikennelain säännöksiä. Euroopan talousalueesta tehty sopimus (ETA-sopimus) edellyttää vähäisiä tarkennuksia lakiin. ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen N:o 7/94, jäljempänä ETA-sopimuksen lisäpöytäkirja, voimaantuloon liittyen olisi muun ohessa lain valtuutuslainsäädännöstä laajennettava, jotta asetuksella ja edelleen liikenneministeriön päätöksellä voitaisiin antaa tarvittavat täytäntöönpanoa ja soveltamista koskevat säännökset ja määräykset ETA-sopimuksen osaksi tulevista niistä uusista Euroopan yhteisöjen säädöksistä (EY-säädökset), jotka koskevat maanteiden tavaraliikennettä.

Lain noudattamisen valvontaa on tarkoitus terävöittää lisäämällä liikenteen valvontatehtävissä olevan henkilöstön valtuuksia. Muun muassa tästä syystä kansainvälinen liikenne pyritään sääntelemään laissa nykyistä tarkemmin. Luvan myöntämisen edellytyksiä oikeushenkilön osalta tiukennettaisiin vaatimalla lii-

kenteestä vastaavalta henkilöltä kykyä vastata asianmukaisesti velvoitteistaan. Liikenneluvan myöntämisen edellytykseksi säädetyn vakavaisuusvaatimuksen kiertämismahdollisuuksia ehdotetaan tällä tavoin vähennettäväksi.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksen välittömät vaikutukset ovat vähäiset. Yhteisölupien myöntäminen lisää jonkin verran lääninhallitusten työmäärää. Valitusasioiden lukumäärä huomioon ottaen valitustien muutoksen merkitys on marginaalinen niin liikenneministeriössä kuin korkeimmassa hallinto-oikeudessaakin.

Kustannusten säästöä syntyy vähäisessä määrin sekä poliisin että kuljetusyritysten piirissä ajoneuvojen ilmoitusmenettelystä luovuttaessa.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu liikenneministeriössä

virkatyönä. Esityksestä on pyydetty lausunto ulkoasiainministeriön oikeudelliselta osastolta, oikeusministeriöltä ja sen ETA-yksiköltä, sisäasiainministeriön poliisi- ja rajavartio-osastolta, sosiaali- ja terveysministeriöltä, tullihallitukselta, lääninhallituksilta, Helsingin poliisilaitokselta, Suomen Kuntaliitto ry:ltä ja Suomen Kuorma-autoliitto ry:ltä

Lausunnoissa puollettiin ehdotettuja muutoksia. Lausunnoissa ehdotetut yksityiskohtia koskevat huomautukset on pyritty ottamaan huomioon esityksen viimeistelyssä.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Eräät tässä esityksessä tarkoitettavat muutokset johtuvat ETA-sopimuksen lisäpöytäkirjasta, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994.

YKSITYSKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. *Lain soveltamisala.* Lain asiallista ja alueellista soveltamisalaa laajennettaisiin mainitsemalla pykälässä erikseen kansainvälisessä liikenteessä vaadittavat kuljetusluvut. Maahan pääsyn edellytyksenä oleva kuljetuslupa vaadittaisiin, mikäli kansainvälisistä sopimuksista ei muuta johdu, myös sellaisissa tapauksissa, joissa ei kuljeteta tavaraa korvausta vastaan ja se olisi oltava myös tien ulkopuolisilla alueilla siis esimerkiksi satamissa ja suljetuilla varasto- tai pysäköintialueilla. Ongelmana valvonnassa on ollut esimerkiksi se, että ulkomainen vetoauto on kulkenut Suomessa ilman kuormaa taikka auton omistajan tavaraa mukana, ei siis ole missään vaiheessa kuljettanut tavaraa korvausta vastaan, mutta on kuitenkin myöhemmin ottanut Suomen satamasta perävaunun ulkomaille vietäväksi ilman asianmukaista kuljetuslupaa. Säännöksen nykyinen sanamuoto estää tähän puuttumisen.

2 §. *Määritelmät.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi kuljetusluvan ja yhteisöluvan määritelmät.

Kahdenvälisestä liikenteestä on säädetty kansainvälisissä sopimuksissa. Sopimusten mukaan valtioiden väliseen liikenteeseen tai kauttakululiikenteeseen tarvitaan pääsääntöisesti ao. maan myöntämä kuljetuslupa. Joidenkin maiden kanssa on erikseen sovittu, että ns. kolmannen maan liikenne, eli liikenne muussa valtiossa rekisteröidyllä ajoneuvolla kuin mistä kuljetus alkaa tai mihin se päättyy, on sallittu erikoisluvalla. Kuljetusluvan tarkoituksena on suojata kotimaista kuljetuselinkeinoja.

Kuljetusluvista tai niistä luopumisesta Suomessa on sopimukset runsaan 30 Euroopan ja sen lähialueen valtion kanssa. Kahdenvälisen liikenteen, kauttakululiikenteen ja kolmannen maan liikenteen lupien lukumäärästä neuvotellaan vuosittain käytävissä tieliikenneneuvotteluissa.

Monenkeskisistä kuljetusluvista on sovittu Euroopan liikenneministerikonferenssin (CEMT) päätöslauselmilla. Suomi on liittynyt CEMT-kuljetuslupajärjestelmään 1 päivästä tammikuuta 1988 Euroopan kuljetusministerikonferenssin (CEMT) kansainvälisiä muuttokuljetuksia ja kansainvälistä monenkeskistä

kiintiöjärjestelmää koskevien päätöslausemien 53 ja 26 noudattamisesta annettulla liikenneministeriön päätöksellä (1154/87). CEMT-kuljetusluvalla tavaraa saa eräin rajoituksin kuljettaa kaikissa CEMT-järjestelmän piiriin kuuluvissa valtioissa kahdenvälisessä liikenteessä, kauttakulkuliikenteessä ja kolmannen maan liikenteessä.

ETA-sopimuksen lisäpöytäkirjaan kuuluvassa neuvoston asetuksessa (ETY) n:o 881/92 yhteisössä jäsenvaltion alueelle tai sen alueelta taikka yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvan maanteiden tavaraliikenteen markkinoille pääsystä (markkinoillepääsyasetus) säädetään ETA-maiden alueella käyvästä CEMT-kuljetusluvasta. Tästä luvasta käytetään nimitystä yhteisö-lupa. Yhteisö-lupalomake toimii myös todistuksena voimassaolevasta liikenneluvasta. Yhteisö-lupia myönnetään yksi kullekin liikenteenharjoittajalle ja hänellä on oltava kussakin autossaan oikeaksi todistettu jäljennös tästä luvasta.

4 §. *Ilman liikennelupaa harjoitettava liikenne.* Pykälän 2 kohdassa Posti- ja telelaitokselle säädetty poikkeus liikennelupapakosta paketti-autojen ja postinjakelun osalta esitetään kumottavaksi, koska laitos on yhtiötetty 1 päivästä tammikuuta 1994 ja tästä syystä perusteita tällaiselle erityissäännökselle ei enää ole olemassa.

Kuljetusyrityksenä yhtiötä tulee koskea samat liikennelupavaatimukset kuin muitakin yrityksiä. Postinjakelun on silloinkin, kun se tapahtuu moottoriajoneuvoa kulkuvälineenä hyväksikäyttäen, katsottava voivan tapahtua ilman liikennelupaa. Kysymys ei tällaisessa jakelutoiminnassa ole luvanvaraisen liikenteen tunnusmerkit täyttävästä kuljetuksesta korvausta vastaan.

Pykälän 6 kohtaa on käytännössä tulkittu monella tapaa jopa sitenkin, että kuka tahansa voi suorittaa siinä tarkoitettuja avoimuksen kuljetuksia ilman liikennelupaa. Tämän vuoksi kohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi ensinnäkin siten, että avoimuksen kuljetusten sijasta puhuttaisiin sosiaali- ja terveystalouteen liittyvistä kuljetuksista. Muutos merkitsisi kyseisen poikkeussäännöksen soveltamisalan laajentamista mutta se olisi tämän jälkeen yhdenmukainen henkilökuljetuksia koskevan vastaavan säännöksen kanssa. Säännöstä täsmennettäisiin myös siten, että kyseisiä kuljetuksia voitaisiin hoitaa joko kunnan tai kuntayhtymän hallinnassa olevalla kuljetuskalustolla tai sitten

näiden palveluksessa olevien henkilöiden henkilöautoilla sovitulla kilometrikorvauksella, jos kuljetukset liittyvät oleellisesti henkilöiden työtehtäviin. Henkilöstön oman auton käyttö ehdotetaan kuitenkin rajoitettavaksi henkilöautoon.

Lisäksi poistettaisiin maininta henkilökuljetuksista. Niitä koskisi luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annettuun lakiin (343/91) sisältyvä vastaava säännös.

5 §. *Kansainväliset kuljetukset.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että ulkomaisella ajoneuvolla on aina oltava kuljetuslupa Suomeen päästäkseen. Nykyisin tästä on säädetty Suomen solmimissa tieliikennesopimuksissa. Sopimuksia ei kuitenkaan ole vielä solmittu esimerkiksi monien uusien Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa. Näiden valtioiden osalta ei siis voida vedota kansainvälisiin sopimuksiin kuljetuslupaa vaadittaessa, vaikka ao. maat tavallisesti vaativat suomalaisilta ajoneuvoilta kuljetusluvaa.

Vaikeuksia on myös aiheuttanut se, että sopimuksia sovelletaan jonkin verran eri tavoin eri maissa yhtenevästä sanamuodosta huolimatta. Esimerkiksi Baltian maissa vaaditaan kuljetuslupa kaikilta suomalaisilta kuorma-autoilta vaikka niiden kanssa tehdyt sopimukset sanamuotonsa mukaan koskevat vain ammattimaista liikennettä. Venäjä vaatii suomalaisilta kuorma-autoilta luvan myös tyhjänä ajettaessa vaikka sopimus koskee vain tavarankuljetusta jne. Sopimuksissa ei myöskään tavallisesti ole mainintaa siitä, että perävaunu, jos se on eri maasta kuin vetoauto, vaatisi oman kuljetusluvan.

Tällaista lupaa kuitenkin vaaditaan suomalaisilta perävaunuilta mm. Turkissa ja Italiassa. Vastaavanlaisia esimerkkejä sopimusten erilaisesta tulkinnasta tulee ilmi säännöllisesti.

Pykälään ehdotettava uusi 3 momentti antaisi liikenneministeriölle valtuuden määrätä poikkeuksia 2 momentissa vaadittuun kuljetuslupapakkoon. Valtuutta olisi tarkoitus käyttää, kun vieraassa valtiossa ei vastavuoroisesti vaadita kuljetuslupaa suomalaiselta ajoneuvolta.

7 §. *Liikenneluvan myöntämisen edellytykset.* Voimassa olevien säännösten mukaan oikeushenkilön liikenteestä vastaava henkilö ei saa olla konkurssissa eli hänen tulee hallita omaisuuttaan. Muita taloudelliseen asemaan kohdistuvia vaatimuksia kyseisessä tehtävässä toimivalle ei aseteta. Jotta voitaisiin nykyistä tehokkaammin estää luvanhakijalle ja -haltijal-

le säädetyn vakavaraisuusvaatimuksen kiertäminen, ehdotetaan liikenteestä vastaavalle henkilölle säädettäväksi vaatimus kyvystä asianmukaisesti vastata velvoitteistaan. Lähtökohtana pidettäisiin sitä, ettei vaatimusta täyttäisi henkilö, jolla on veroja tai maksuja ulosottoiteitse perittävänä.

Pykälän 2 momenttiin on selvyuden vuoksi lisätty nimenomainen maininta oikeushenkilön vakavaraisuusvaatimuksesta. Lisäksi 1 ja 2 momentin sanontoja on tarkennettu asiasisällön pysyessä ennallaan.

8 §. *Liikennelupajärjestelmä.* Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/91) 18 §:n 21 kohdan mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta muun ohessa tieliikennettä koskevissa asioissa. Tämän vuoksi pykälän 1 momentissa on nimenomaan todettu Ahvenanmaan erityisasema, joka tähän saakka on otettu huomioon vain myönnettyissä liikenne luvissa. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan suoraan lain nojalla sallittavaksi maakunnan ja valtakunnan välinen tavarankuljetus maakuntahallituksen myöntämällä luvalla. Tällä järjestelyllä ahvenanmaalaisen liikenteenharjoittajan ei tarvitsisi näihin kuljetuksiin hankkia liikennelupaa valtakunnan viranomaiselta eli Ahvenanmaan lääninhallitukselta.

Pykälän 3 momentin sanamuotoa on selkeytetty ja siitä on merkityksettömänä poistettu mahdollisuus myöntää lupa rajoitettuna.

10 §. *Liikenneluvan peruuttaminen.* Käyttämättömän liikenneluvan peruuttamisen mahdollistava 3 momentin säännös ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi. Tietävästi säännöstä ei ole kertaakaan sovellettu ja se onkin nähtävä jonkinlaiseksi jäänteeksi tarveharkintaisesta lupajärjestelmästä, johonka olennaisena elementtinä kuului liikennöimispakko. Voimassa olevien säännösten mukaanhan liikennelupa oikeuttaa liikenteen harjoittamiseen mutta ei siihen velvoita.

Liikenneluvan peruuttamisen ja varoituksen antamisen suhteen määritellään pykälän 4 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi luvan myöntänyt viranomainen. Vuoden 1992 loppuun saakka toimivaltainen viranomainen oli lääninhallituksen ohella liikenneministeriö. Eräissä vuoden 1993 alun jälkeen sattuneissa tapauksissa, joissa liikennelupa on peruutettu viranomaisen aloitteesta, on asetettu kyseenalaiseksi lääninhallituksen toimivalta liikenneministeriön aikanaan myöntämän voimassa olevan liikenneluvan suhteen. Lain tarkoitus on

ollut, että toimivaltainen viranomainen olisi 1 päivästä tammikuuta 1993 kaikissa tapauksissa asianomainen lääninhallitus. Tämän vuoksi ja epäselvyyksien poistamiseksi olisi käsite luvan myöntänyt viranomainen muutettava muotoon lupaviranomainen.

11 §. *Kuolin- ja konkurssipesän oikeus jatkaa liikennettä.* Kuolinpesän oikeus jatkaa kuolleen luvanhaltijan harjoittamaa liikennettä ehdotetaan lyhennettäväksi kahdesta vuodesta kahdeksaantoista kuukauteen. Määräajan lyhentäminen kuudella kuukaudella johtuu maanteiden kansallisen ja kansainvälisen tavaraliikenteen ammattiin pääsystä annetun neuvoston direktiivin (74/561/ETY) 4 artiklan 1 kohdan säännöksestä, jonka mukaan kyseinen määräaika voi enimmillään olla ehdotetut 18 kuukautta.

Luvan myöntäneen viranomaisen sijasta puhuttaisiin tässäkin säännöksessä lupaviranomaisesta.

Konkurssipesän oikeutta jatkaa liikennettä ehdotetaan muutettavaksi siten, että se kaikissa tapauksissa olisi enintään kolme kuukautta. Mahdollisuus jatkaa liikennettä niin kauan kun konkurssiin menneen luvanhaltijan kuljetusopimukset on täytetty, on eräissä tapauksissa johtanut liikenteen varsin pitkäaikaiseen jatkumiseen, mikä, ottaen huomioon säännöksen perimmäinen tarkoitus tilapäisenä järjestelyinä, ei ole perusteltua. Yleensä konkurssipesät eivät jatka liikennettä ja kolmen kuukauden määräaika on tämän vuoksi aivan riittävän pitkä.

12 §. *Asiakirjan esittämisvelvollisuus.* Pykälä nyky muodossaan ehdotetaan kumottavaksi. Se merkitsisi liikenneministeriön toimivallan päättymistä valitusviranomaisena. Muutosta lääninhallituksen päätökseen haettaisiin tämän jälkeen muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain (154/50) mukaisesti suoraan korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Tarveharkinnasta luopuminen tavaraliikennelupien osalta on vähentänyt huomattavasti valitusten määrää. Esimerkiksi vuonna 1993 liikenneministeriöön tuli vireille 48 valitusta. Aikaisemman tarveharkintaan perustuvan lainsäädännön aikana valituksia tuli vireille useita satoja. Valitukset kohdistuvat pääosin säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten täyttämisen tai niiden puuttumisen tutkimiseen ja ovat siten puhdasta laillisuusharkintaa. Myös 2 momentin viittaussäännös hallintovalituslakiin kumottaisiin tarpeettomana.

Kumottavan säännöksen tilalle ehdotetaan

otettavaksi säännös mukana pidettävistä asiakirjoista ja niiden esittämisvelvollisuudesta. Tällä hetkellä asetustasolla olevat säännökset edellyttävät, että myönnetyn liikenneluvan mukaiseen liikenteeseen otettava ajoneuvo ilmoitetaan liikenneluvalla tarkoitukseen varatulla lomakkeella. Ilmoitus tehdään luvanhaltijan kotipaikan poliisille. Yksi kappale ilmoituslomakkeesta sekä liikennelupa tai sen jäljennös on oltava mukana ajoneuvossa. Vaihdettaessa ajoneuvoa liikenneluvalla on siitä myös ilmoitettava. Ilmoituslomake voidaan toimittaa poliisille myös postitse.

Ajoneuvon ilmoittamisesta liikenneluvalla ehdotetaan kokonaan luovuttavaksi. Ilmoittaminen korvattaisiin vaatimuksella pitää alkuperäinen liikennelupa mukana liikenteessä olevassa ajoneuvossa. Säännös luvan pitämisestä mukana ajoneuvossa ja velvollisuus vaadittaessa sen esittämiseen ehdotetaan säädettäväksi lailla. Tällä tavoin korostettaisiin tämän velvollisuuden noudattamisen tärkeyttä, sillä laiminlyöminen seuraamuksensa on välttämätöntä olla verraten ankara, jotta järjestelmä voisi käytännössä toimia.

Mikäli valvonnassa ei puheena olevaa alkuperäistä lupaa kyettäisi esittämään, liikenteen valvoja pääsääntöisesti keskeyttäisi kuljetuksen 15 §:n nojalla. Lisäksi seuraamuksena olisi 14 §:n 2 momentin nojalla sakkorangaistus.

Liikenneluvan ohella koskisivat pykälässä säädetyt velvollisuudet vastaavasti myös kuljetuslupaa, kabotaasilupaa tai yhteisöluvan jäljennöstä.

14 §. *Rangaistussäännös.* Pykälän 1 momentissa on kriminalisoitu luvanvaraisen tavaraliikenteen harjoittaminen ilman asianmukaista liikennelupaa tai kansainvälisten maantieliikennesopimusten edellyttämää kuljetuslupaa. Lain soveltamisalan laajentamisen vuoksi säännöksen sanamuotoa olisi tarkennettava. ETA-sopimuksen lisäpöytäkirjan hyväksymisellä tulevat voimaan maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoillepääsyä ja kabotaasiliikennettä koskevat neuvoston asetukset (ETY) n:o 881/92 yhteisössä jäsenvaltion alueelle tai sen alueelta taikka yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvan maanteiden tavaraliikenteen markkinoille pääsystä ja (ETY) n:o 3118/93 edellytyksistä, joilla muut kuin jäsenvaltiosta olevat liikenteenharjoittajat voivat harjoittaa kansallista maanteiden tavaraliikennettä jäsenvaltiossa, joita ei voida pitää maantieliikennesopimuksina. Tämän vuoksi

säännöksessä ei voi puhua kansainvälisten maantieliikennesopimusten edellyttämistä kuljetusluvista.

Pykälän 2 momentissa on otettu huomioon ehdotettu uusi 12 §, jonka rikkomisesta rangaistaisiin tämän säännöksen nojalla. Ilmoituksen tekemisen laiminlyöminen kriminalisointi poistetaan, koska ajoneuvojen ilmoittamisesta liikenneluvalla luovuttaisiin kuten 12 §:n perusteissa on todettu.

15 §. *Kuljetuksen keskeyttäminen.* Voimassa olevan pykälän mukaan poliisi on voinut kieltää kuljetuksen jatkamisen, jos kyseessä on ollut luvanvaraisen liikenteen harjoittaminen ilman asianmukaista liikennelupaa tai kansainvälisten maantieliikennesopimusten edellyttämää kuljetuslupaa. Säännöksen sanamuodon perusteella on asetettu kysymyksenalaiseksi poliisimiehen tien päällä tapahtuva kuljetuksen keskeytys. On katsottu säännöksen edellyttävän poliisin hallinnollista päätöstä tosiasiallisen keskeytyksen pohjaksi. Tästä syystä säännöksessä käytettäisiin termiä poliisimies. Kansainvälisten kuljetusten lisääntymisen vuoksi pykälässä säädetty toimivalta ehdotetaan säädettäväksi koskemaan poliisimiehen ohella myöskin tulli- ja rajavartiomiestä.

Jotta vaatimus alkuperäisen luvan pitämisestä mukana toteutuisi, on sanktiot velvollisuuden laiminlyönnistä säädettävä ankariksi. Pelkän sakkorangaistuksen varaan (14 § 2 mom.) asiaa ei voida jättää koska taloudelliset intressit ovat useasti niin suuret, että ne saattavat houkutella harjoittamaan liikennettä useammalla autolla kuin mihin lupa on ja jälkepäin voi olla vaikeuksia näyttää, että liikennettä on harjoitettu luvattomasti. Tämän vuoksi ehdotetaan pääsäännöksi kuljetuksen keskeyttämistä, jos asianmukaista lupaa ei kyetä heti esittämään. Erityisestä syystä voitaisiin sallia kuljetuksen jatkaminen. Tällainen syy voisi olla joissakin tapauksissa esimerkiksi lastin pilaantuminen (elintarvikkeet) tai kun lastina on eläviä eläimiä.

Keskeyttäminen tulisi kysymykseen vastaavasti myös silloin kun asianmukaista kuljetuslupaa, kabotaasilupaa tai yhteisölupaa ei voida esittää.

17 §. *Valtuutussäännös.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi valtuutussäännös, jonka nojalla asetuksella ja edelleen liikenneministeriön päätöksellä voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä ja määräyksiä siinä lueteltujen EY-säädösten täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

Sisäasianministeriölle ehdotetaan annettavaksi valtuus tarkempien määräysten antamiseen poliisille ja rajavartiolaitokselle niille kuuluvien tehtävien osalta.

Voimaantulosäännökset. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti ETA-sopimuksen lisäpöytäkirjaan sisältyvien maanteiden tavaraliikennettä koskevien EY:n säädösten kanssa. Voimaantulosta säädettäisiin asetuksella lisäpöytäkirjan voimaantuloajankohdan varmistuttua.

Täytäntöönpanotoimet ennen lain voimaantuloa mahdollistava säännös on tarpeellinen muun ohessa jäljempänä mainittujen lupajäljennösten aiheuttamien tehtävien vuoksi.

Koska on olemassa liikennelupia, jotka oikeuttavat harjoittamaan liikennettä useammalla kuin yhdellä autolla, olisi ehdotetun 12 §:n mukainen vaatimus yksinkertaisinta toteuttaa siten, että asianomainen lääninhallitus antaisi tarvittavan määrän oikeaksi todistettuja jäljennöksiä useampaa kuin yhtä ajoneuvoa koske-

vasta liikenneluvasta. Tällainen jäljennös rinnastettaisiin alkuperäiseen lupaan sen voima- saoloajan loppuun saakka. Muutoksen tarkoitus huomioon ottaen olisi syytä nimenomaan säännöksessä todeta, että lääninhallitus antaa nämä jäljennökset maksutta.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Tarkoituksena on, että laki tulee voimaan samasta ajankohdasta kuin ETA-sekakomitean päätös ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamisesta, joka on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (342/91) 4 §:n 2 kohta ja 10 §:n 3 momentti,

muutetaan 1 §, 4 §:n 6 kohta, 7 ja 8 §, 10 §:n 4 momentti, 11, 12, 14 ja 15 § sekä 17 §:n 2 momentti ja

lisätään 2 §:ään uusi 4 ja 5 momentti, 5 §:ään uusi 2 ja 3 momentti sekä 17 §:ään uusi 3 ja 4 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luvanvaraiseen tavaraliikenteeseen tiellä ja kuljetuslupaa edellyttävään kansainväliseen tavaraliikenteeseen.

Tämän lain säännöksiä ei, kuljetuslupaa koskevia säännöksiä lukuun ottamatta, sovelleta sellaisella yleiseltä liikenteeltä eristetyllä työmaalla, tehdas-, satama-, varasto-, kilpailu- tai muulla vastaavalla alueella taikka tiellä, jolla liikkuminen on sallittu vain määrättyssä tarkoituksessa tai omistajan luvalla, edellyttäen että

liikkumisrajoitus on näkyvästi osoitettu liikennemerkein, puomein tai muulla selvästi havaittavalla tavalla.

2 §

Määritelmiä

Kuljetusluvalla tarkoitetaan lupaa, jonka nojalla ulkomailla rekisteröity ajoneuvo tai perävaunu saa tulla Suomeen tai Suomessa rekisteröity ajoneuvo tai perävaunu mennä ulkomaille.

Yhteisöluvalla tarkoitetaan yhteisössä jäsenvaltion alueelle tai sen alueelta taikka yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvan maanteiden tavaraliikenteen markkinoille pääsystä annetussa Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksessa (ETY) n:o 881/92 tarkoitettua lupaa.

4 §

Ilman liikennelupaa harjoitettava liikenne

Liikennelupaa ei tarvita suoritettaessa:

6) kunnan tai kuntayhtymän järjestämiin sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyviä kuljetuksia sen omalla kuljetuskalustolla tai sen palveluksessa olevan henkilön hallinnassa olevalla henkilöautolla, milloin kuljetus liittyy oleellisesti henkilön työtehtäviin ja ajokorvauksen määrä on työ- tai virkaehtosopimuksen mukainen.

5 §

Kansainväliset kuljetukset

Ulkomailla rekisteröidyllä moottoriajoneuvolla ja liikennetraktorilla sekä ulkomaisella perävaunulla, henkilöauton perävaunua lukuun ottamatta, tulee olla kuljetuslupa, jollei kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Liikenneministeriö voi vapauttaa kuljetusluvista sellaiset ajoneuvot tai kuljetukset, joista ei ole sovittu kansainvälisissä sopimuksissa.

7 §

Liikenneluvan myöntämisen edellytykset

Liikennelupa on myönnettävä hakijalle, joka on hyvämaineinen, ammattitaitoinen, vakavarainen ja muutoinkin henkilönä sopiva harjoittamaan liikennettä.

Edellytyksenä luvan myöntämiselle oikeushenkilölle on, että oikeushenkilö on vakavarainen ja että sen liikenteestä vastaava henkilö on hyvämaineinen, ammattitaitoinen, kykenevä asianmukaisesti vastaamaan velvoitteistaan ja muutoinkin henkilönä sopiva harjoittamaan liikennettä.

8 §

Liikennelupajärjestelmä

Kotimaan liikenteeseen myönnetty liikennelupa oikeuttaa harjoittamaan liikennettä koko

maassa lukuun ottamatta Ahvenanmaata, mikä lisäksi se asetuksella säädettävissä tapauksissa oikeuttaa harjoittamaan liikennettä myös ulkomaille. Ulkomaan liikenteeseen myönnetty liikennelupa oikeuttaa harjoittamaan liikennettä myös kotimaassa lukuun ottamatta Ahvenanmaata.

Ahvenanmaalla harjoitettavasta liikenteestä päättää Ahvenanmaan maakunta. Ahvenanmaan maakuntahallituksen myöntämä liikennelupa oikeuttaa kuljettamaan tavaraa Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä.

Liikennelupa myönnetään määräajaksi ja siihen voidaan sisällyttää ehtoja, joita liikenteen harjoittamisessa on noudatettava.

10 §

Liikenneluvan peruuttaminen

Liikenneluvan peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta päättää lupaviranomainen.

11 §

Kuolin- ja konkurssipesän oikeus jatkaa liikennettä

Jos liikenneluvan haltija kuolee, on kuolinpesällä oikeus jatkaa liikennettä enintään 18 kuukauden ajan ehdolla, että kuolinpesä kolmen kuukauden kuluessa kuolinpäivästä ilmoittaa lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi luvan haltijan velvollisuuksista vastaavan asetuksella säädetyt vaatimukset täyttävän henkilön.

Jos luvan haltija joutuu konkurssiin, konkurssipesällä on oikeus jatkaa liikennettä enintään kolmen kuukauden ajan konkurssiin joutumisesta. Luvan haltijan velvollisuuksista vastaavat tänä aikana ne, jotka hoitavat konkurssipesää.

12 §

Asiakirjan esittämismuuttamattomuus

Liikennettä harjoitettaessa on ajoneuvossa oltava mukana asianmukainen liikennelupa, kabotaasilupa tai kuljetuslupa alkuperäisenä taikka yhteisöluvun jäljennös. Se on vaadittaessa esitettävä poliisi-, tulli- tai rajavartiomiehelle.

14 §

Rangaistussäännös

Joka harjoittaa tässä laissa tarkoitettua lii-

kennettä ilman asianmukaista lupaa, on tuomittava *luvattomasta tavaraliikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Joka laiminlyö 9 §:ssä tarkoitetun tietojenantovelvollisuuden, tai jättää noudattamatta, mitä 12 §:ssä säädetään, on tuomittava *luvanvairaudesta tavaraliikenteestä tiellä annettujen säännösten rikkomisesta* sakkoon.

15 §

Kuljetuksen keskeyttäminen

Poliisi-, tulli- tai rajavartiomiehen tulee keskeyttää kuljetus, jonka suorittaja ei voi heti esittää tämän lain edellyttämää lupaa, jollei ole erityistä syytä sallia kuljetuksen jatkamista.

17 §

Valtuutussäännös

Asetuksella ja siihen sisältyvän valtuutuksen nojalla annettavalla liikenneministeriön päätöksellä voidaan antaa tarkempia säännöksiä ja määräyksiä seuraavien Euroopan yhteisöjen neuvoston säädösten täytäntöönpanosta ja soveltamisesta:

1) maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen harjoittajien tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä näiden liikenteenharjoittajien sijoittautumisvapauden tehokkaan käyttämisen edistämiseksi annettu neuvoston direktiivi (77/796/ETY);

2) maanteiden tavaraliikennemarkkinoiden kriisitilanteessa toteutettavista toimenpiteistä annettu neuvoston asetus (ETY) n:o 3916/90;

3) yhteisössä jäsenvaltion alueelle tai sen alueelta taikka yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvan maanteiden tavaraliikenteen markkinoille pääsystä annettu neuvoston asetus (ETY) n:o 881/92; ja

4) edellytyksistä, joilla muut kuin jäsenvaltiosta olevat liikenteenharjoittajat voivat harjoittaa kansallista maanteiden tavaraliikennettä jäsenvaltiossa annettu neuvoston asetus (ETY) n:o 3118/93.

Liikenneministeriö voi antaa yksityiskohtaisempia määräyksiä tässä laissa tarkoitetun ammattitaidon ja vakavaraisuuden osoittamisesta.

Sisäasiainministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan poliisille ja rajavartiolaitokselle kuuluvien tehtävien suorittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Luvanhaltijan kotipaikan lääninhallitus antaa pyynnöstä ja maksutta ajoneuvojen lukumäärän edellyttämän määrän oikeaksi todistamaan jäljennöksiä sellaisesta liikenneluvasta, joka oikeuttaa harjoittamaan liikennettä useammalla kuin yhdellä ajoneuvolla. Tällaisen jäljennöksen katsotaan vastaavan 12 §:ssä tarkoitettua alkuperäistä liikennelupaa luvan voimassaoloajan loppuun saakka.

Helsingissä 16 päivänä toukokuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ilkka Kanerva*

Laki

luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (342/91) 4 §:n 2 kohta ja 10 §:n 3 momentti,

muutetaan 1 §, 4 §:n 6 kohta, 7 ja 8 §, 10 §:n 4 momentti, 11, 12, 14 ja 15 § sekä 17 §:n 2 momentti ja

lisätään 2 §:ään uusi 4 ja 5 momentti, 5 §:ään uusi 2 ja 3 momentti sekä 17 §:ään uusi 3 ja 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luvanvaraiseen tavaraliikenteeseen tiellä.

Tämän lain säännöksiä ei sovelleta sellaisella yleiseltä liikenteeltä eristetyllä työmaalla, tehdas-, satama-, varasto-, kilpailu- tai muulla vastaavalla alueella taikka tiellä, jolla liikkuminen on sallittu vain määrättyssä tarkoituksessa tai omistajan luvalla edellyttäen, että liikkumisrajoitus on näkyvästi osoitettu liikennemerkein, puomein tai muulla selvästi havaittavalla tavalla.

2 §

Määritelmiä

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luvanvaraiseen tavaraliikenteeseen tiellä *ja kuljetuslupaa edellyttävään kansainväliseen tavaraliikenteeseen*.

Tämän lain säännöksiä ei, *kuljetuslupaa koskevia säännöksiä lukuun ottamatta*, sovelleta sellaisella yleiseltä liikenteeltä eristetyllä työmaalla, tehdas-, satama-, varasto-, kilpailu- tai muulla vastaavalla alueella taikka tiellä, jolla liikkuminen on sallittu vain määrättyssä tarkoituksessa tai omistajan luvalla, edellyttäen että liikkumisrajoitus on näkyvästi osoitettu liikennemerkein, puomein tai muulla selvästi havaittavalla tavalla.

2 §

Määritelmiä

Kuljetusluvalla tarkoitetaan lupaa, jonka nojalla ulkomailla rekisteröity ajoneuvo tai perävaunu saa tulla Suomeen tai Suomessa rekisteröity ajoneuvo tai perävaunu mennä ulkomaille.

Yhteisöluvalla tarkoitetaan yhteisössä jäsenvaltion alueelle tai sen alueelta taikka yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvan maanteiden tavaraliikenteen markkinoille pääsystä annetussa Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksessa (ETY) n:o 881/92 tarkoitettua lupaa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

*Ilman liikennelupaa harjoitettava liikenne**Liikennelupaa ei tarvita suoritettaessa:*

2) *postilähetysten kuljetuksia Posti- ja telelaitoksen toimesta sen hallinnassa olevalla pakettiautolla eikä postinjakelua Posti- ja telelaitoksen työntekijöiden toimesta*

6) *kuntien toimialansa puitteissa järjestämän avohuollon edellyttämien tavaroiden ja hoidettavien kuljetuksia.*

(2 kohta kumotaan)

6) *kunnan tai kuntayhtymän järjestämiin sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyviä kuljetuksia sen omalla kuljetuskalustolla tai sen palveluksessa olevan henkilön hallinnassa olevalla henkilöautolla, milloin kuljetus liittyy oleellisesti henkilön työtehtäviin ja ajokorvauksen määrä on työ- tai virkaehtosopimuksen mukainen.*

5 §

Kansainvälisiä kuljetuksia koskeva valtuutus

5 §

Kansainväliset kuljetukset

Ulkomailla rekisteröidyillä moottoriajoneuvolla ja liikennetraktorilla sekä ulkomaisella perävaunulla, henkilöauton perävaunua lukuun ottamatta, tulee olla kuljetuslupa, jollei kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Liikenneministeriö voi vapauttaa kuljetusluvista sellaiset ajoneuvot tai kuljetukset, joista ei ole sovittu kansainvälisissä sopimuksissa.

7 §

Liikenneluvan myöntämisen edellytykset

Liikennelupa tulee myöntää hakijalle, joka luotettavuudeltaan, ammattitaidoltaan, vakavaraisuudeltaan ja muilta ominaisuuksiltaan katsotaan sopivaksi harjoittamaan liikennettä.

Jos liikennelupaa hakee oikeushenkilö, liikenteestä vastaavan henkilön on oltava luotettavuudeltaan, ammattitaidoltaan ja muilta ominaisuuksiltaan sopiva harjoittamaan liikennettä.

7 §

Liikenneluvan myöntämisen edellytykset

Liikennelupa on myönnettävä hakijalle, joka on hyvämaineinen, ammattitaitoinen, vakavarainen ja muutoinkin henkilönä sopiva harjoittamaan liikennettä.

Edellytyksenä luvan myöntämiselle oikeushenkilölle on, että oikeushenkilö on vakavarainen ja että sen liikenteestä vastaava henkilö on hyvämaineinen, ammattitaitoinen, kykenevä asianmukaisesti vastaamaan velvoitteistaan ja muutoinkin henkilönä sopiva harjoittamaan liikennettä.

8 §

Liikenneluvan määräaikaisuus ja rajoitukset

Kotimaan liikenteeseen myönnetty liikennelupa oikeuttaa harjoittamaan liikennettä koko

8 §

Liikennelupajärjestelmä

Kotimaan liikenteeseen myönnetty liikennelupa oikeuttaa harjoittamaan liikennettä koko

Voimassa oleva laki

maassa ja asetuksella säädettävissä tapauksissa myös ulkomaille.

Maan rajojen yli tapahtuvaan liikenteeseen myönnetty lupa oikeuttaa harjoittamaan liikennettä kotimaan lisäksi lupaan merkityille alueille ja päinvastoin.

Liikennelupa myönnetään määräajaksi. Se voidaan myöntää rajoitettuna lukuun ottamatta liikenteessä käytettävää ajoneuvomäärää, kuljettavan tavaran laatua ja kuljetuksen toimeksiantajaa ja siihen voidaan sisällyttää ehtoja, joita liikenteen harjoittamisessa on noudatettava.

10 §

Liikenneluvan peruuttaminen

Käyttämätön liikennelupa voidaan peruuttaa, jollei ole erityistä syytä luvan pitämiseksi voimassa.

Liikenneluvan peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta päättää luvan myöntänyt viranomainen.

11 §

Kuolin- ja konkurssipesän oikeus jatkaa liikennettä

Jos liikenneluvan haltija kuolee, on kuolinpesällä oikeus jatkaa liikennettä enintään yhden vuoden ajan ehdolla, että kuolinpesä kolmen kuukauden kuluessa kuolinpäivästä ilmoittaa luvan myöntäneelle viranomaiselle luvanhaltijan velvollisuuksista vastaavan asetuksella säädetyt vaatimukset täyttävän henkilön, jonka mainittu viranomainen hyväksyy.

Jos luvanhaltija joutuu konkurssiin, konkurssipesällä on oikeus jatkaa liikennettä kolmen kuukauden ajan konkurssiin joutumisesta, kuitenkin niin kauan kun luvanhaltijan solmimat kuljetussopimukset on täytetty. Luvanhaltijan velvollisuuksista vastaavat tänä aikana ne, jotka hoitavat konkurssipesää.

Ehdotus

maassa lukuun ottamatta Ahvenanmaata, minkä lisäksi se asetuksella säädettävissä tapauksissa oikeuttaa harjoittamaan liikennettä myös ulkomaille. Ulkomaan liikenteeseen myönnetty liikennelupa oikeuttaa harjoittamaan liikennettä myös kotimaassa lukuun ottamatta Ahvenanmaata.

Ahvenanmaalla harjoitettavasta liikenteestä päättää Ahvenanmaan maakunta. Ahvenanmaan maakuntahallituksen myöntämä liikennelupa oikeuttaa kuljettamaan tavaraa Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä.

Liikennelupa myönnetään määräajaksi ja siihen voidaan sisällyttää ehtoja, joita liikenteen harjoittamisessa on noudatettava.

10 §

Liikenneluvan peruuttaminen

(3 mom. kumotaan)

Liikenneluvan peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta päättää lupaviranomainen.

11 §

Kuolin- ja konkurssipesän oikeus jatkaa liikennettä

Jos liikenneluvan haltija kuolee, on kuolinpesällä oikeus jatkaa liikennettä enintään 18 kuukauden ajan ehdolla, että kuolinpesä kolmen kuukauden kuluessa kuolinpäivästä ilmoittaa lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi luvanhaltijan velvollisuuksista vastaavan asetuksella säädetyt vaatimukset täyttävän henkilön.

Jos luvanhaltija joutuu konkurssiin, konkurssipesällä on oikeus jatkaa liikennettä enintään kolmen kuukauden ajan konkurssiin joutumisesta. Luvanhaltijan velvollisuuksista vastaavat tänä aikana ne, jotka hoitavat konkurssipesää.

Voimassa oleva laki

12 §

Muutoksenhaku

Lääninhallituksen tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten perusteella tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla liikenneministeriöön ja liikenneministeriön päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Muutosta haetaan siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty.

14

Rangaistussäännös

Joka harjoittaa luvanvaraista tavaraliikennettä ilman asianmukaista liikennelupaa tai kansainvälisten maantieliikennesopimusten edellyttämää kuljetuslupaa, on tuomittava *luvattomasta tavaraliikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Joka laiminlyö tässä laissa tai sen nojalla annetussa laissa sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetyn ilmoituksen tekemisen tai tietojenantovelvollisuuden, on tuomittava *luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annettujen säännösten rikkomisesta* sakkoon.

15 §

Luvattoman kuljetuksen keskeyttäminen

Poliisi voi kieltää kuljetuksen jatkamisen silloin kun kysymyksessä on luvanvaraisen liikenteen harjoittaminen ilman asianmukaista liikennelupaa tai kansainvälisten maantieliikennesopimusten edellyttämää kuljetuslupaa.

17 §

*Valtuutussäännös**Ehdotus*

12 §

Asiakirjan esittämismuutoksen esittäminen

Liikennettä harjoitettaessa on ajoneuvossa oleva mukana asianmukainen liikennelupa, kabotaasilupa tai kuljetuslupa alkuperäisenä taikka yhteisöluvun jäljennös. Se on vaadittaessa esitettävä poliisi-, tulli- tai rajavartiomiehelle.

14 §

Rangaistussäännös

Joka harjoittaa tässä laissa tarkoitettua liikennettä ilman asianmukaista lupaa, on tuomittava *luvattomasta tavaraliikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Joka laiminlyö 9 §:ssä tarkoitetun tietojenantovelvollisuuden, tai jättää noudattamatta, mitä 12 §:ssä säädetään, on tuomittava *luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annettujen säännösten rikkomisesta* sakkoon.

15 §

Kuljetuksen keskeyttäminen

Poliisi-, tulli- tai rajavartiomiehen tulee keskeyttää kuljetus, jonka suorittaja ei voi heti esittää tämän lain edellyttämää lupaa, jollei ole erityistä syytä sallia kuljetuksen jatkamista.

17 §

Valtuutussäännös

Asetuksella ja siihen sisältyvän valtuutuksen nojalla annettavalla liikenneministeriön päätöksellä voidaan antaa tarkempia säännöksiä ja määräyksiä seuraavien Euroopan yhteisöjen neuvoston säädösten täytäntöönpanosta ja soveltamisesta:

1) maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen harjoittajien tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä

Voimassa oleva laki

Liikenneministeriö voi antaa yksityiskohtaisia määräyksiä ammattitaidon ja vakavaraisuuden osoittamisesta.

Ehdotus

toimenpiteistä näiden liikenteenharjoittajien sijoittautumisvapauden tehokkaan käyttämisen edistämiseksi annettu neuvoston direktiivi (77/796/ETY);

2) maanteiden tavaraliikennemarkkinoiden kriisitilanteessa toteutettavista toimenpiteistä annettu neuvoston asetus (ETY) n:o 3916/90;

3) yhteisössä jäsenvaltion alueelle tai sen alueelta taikka yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvan maanteiden tavaraliikenteen markkinoille pääsystä annettu neuvoston asetus (ETY) n:o 881/92; ja

4) edellytyksistä, joilla muut kuin jäsenvaltiosta olevat liikenteenharjoittajat voivat harjoittaa kansallista maanteiden tavaraliikennettä jäsenvaltiossa annettu neuvoston asetus (ETY) n:o 3118/93.

Liikenneministeriö voi antaa yksityiskohtaisempia määräyksiä tässä laissa tarkoitetun ammattitaidon ja vakavaraisuuden osoittamisesta.

Sisäasiainministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan poliisille ja rajavartiolaitokselle kuuluvien tehtävien suorittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Luvanhaltijan kotipaikan lääninhallitus antaa pyynnöstä ja maksutta ajoneuvojen lukumäärän edellyttämän määrän oikeaksi todistamiaan jäljennöksiä sellaisesta liikenneluvasta, joka oikeuttaa harjoittamaan liikennettä useammalla kuin yhdellä ajoneuvolla. Tällaisen jäljennöksen katsotaan vastaavan 12 §:ssä tarkoitettua alkupeleistä liikennelupaa luvan voimassaoloajan loppuun saakka.
